

KI: Konceptia dvojúrovňového modelu vzdelávacích programov nerieši problémy v oblasti odborného vzdelávania

*Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika hodnotí
reformný návrh ministra školstva*

(Tlačová správa)

Dňa 6. júna 2007 schválila vláda **Návrh koncepcie dvojúrovňového modelu vzdelávacích programov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v SR**. Napriek tomu, že ide o doteraz najprogressívnejší reformný materiál z dielne Ministerstva školstva, návrhy, ktoré obsahuje stále nemajú systémový charakter.

Koncepcia nedeklaruje potrebu zásadnej reformy systému regionálneho školstva, navrhuje iba čiastkové zmeny, ktoré sú realizovateľné v rámci jestvujúceho školského systému. Koncepcia slúži ako potvrdenie jeho súčasných štruktúr, vrátane systému priamo riadených organizácií.

Jadrom koncepcie je návrh, aby sa obsah vzdelávania tvoril na dvoch úrovniach – na štátnej a na školskej. K reálnej decentralizácii však majú rezortné návrhy ďaleko.

Koncepcia nenavrhuje prenos zodpovednosti za štátne vzdelávacie programy na úroveň nezávislého odborného orgánu s posilnenými právomocami, akým by mohla byť napr. riadne volená Kurikulárna rada a zodpovednosť za kvalitu vzdelávania ponecháva naďalej výlučne v rukách ministerských úradníkov.

Na školskej úrovni navrhuje preniesť viac zodpovednosti na samotného riaditeľa školy, čím iba posilňuje jeho súčasné postavenie. Neponúka vyvážené rozdelenie zodpovednosti medzi vedenie školy, pedagogický tím, zriaďovateľa školy a školskú samosprávu, čo je pre reálne decentralizovaný dvojúrovňový model vzdelávania priam nevyhnutné.

V Koncepcii absentujú konkrétne návrhy na riešenie akútnych problémov, v ktorých sa odborné vzdelávanie priam topí a s ktorými súvisia vysoké čísla nezamestnaných absolventov, resp. mladých ľudí s príliš nízkym, nedokončeným alebo žiadnym vzdelaním.

Materiál sa nevenuje ani vymedzeniu vzťahu medzi všeobecným a odborným vzdelávaním. Od tohto vymedzenia pritom závisí napr. stanovenie dĺžky štúdia v jednotlivých vzdelávacích odboroch, variabilita vzdelávacích ciest, ale aj miera adaptability absolventov. Vymedzenie vzťahu (optimálneho pomeru) medzi všeobecným a odborným vzdelávaním je kľúčom k nastaveniu celého systému.

S otázkou vzťahu medzi odborným a všeobecným vzdelávaním je úzko spojená aj **problematika povinnej školskej dochádzky**. Koncepcia nijako nezodôvodňuje zachovanie jej súčasnej vekovej hranice (16 rokov), nenavrhuje ani jej zníženie (na úroveň dosiahnutia nižšieho sekundárneho vzdelania, resp. 15 rokov), ani zvýšenie (na úroveň dosiahnutia vyššieho sekundárneho vzdelania, resp. 18 rokov). Pritom je práve táto otázka z viacerých dôvodov zásadná a treba si ju položiť skôr ako sa začnú vytvárať základy nového systému odborného vzdelávania.

Školská reforma by mala priniesť zrušenie monopolu štátu v určovaní obsahu vzdelávania, v učebnicovej politike, v ďalšom vzdelávaní učiteľov a v kontrole a hodnotení kvality škôl. Školám by mala poskytnúť možnosť slobodne rozhodovať o svojich vzdelávacích programoch a rodičom ponúknuť nové možnosti pri výbere vzdelávacej cesty pre ich deti. Zároveň by mala priniesť kľúč, podľa ktorého sa zladí normatívne financovanie škôl s obsahovými zmenami. **Najnovšia koncepcia ministerstva školstva však napĺňanie týchto priorit nesleduje.**

Úplné znenie hodnotenia KI nájdete na adrese:
<http://www.konzervativizmus.sk/article.php?1501>

V Bratislave dňa 11. júna 2007

Zuzana Humajová
analytička Konzervatívneho inštitútu M.R. Štefánika